

Секція: Інвестиції

ЧИРКОВ СЕРГІЙ ОЛЕКСАНДРОВИЧ

*магістр менеджменту
Донбаський Державний Технічний університет
м. Алчевськ, Україна*

ІНВЕСТИЦІЇ ЯК ЧИННИК СТИМУЛЮВАННЯ ВИРОБНИЦТВА ЕКОЛОГІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ

Сьогодні в усьому світі збільшується попит на екологічну продукцію та екологічні товари виробництва, тобто усі підприємства поступово спрямовують своє виробництво на екологізацію. Виробництво екологічної продукції створює жорстку конкуренцію, тому для отримання прибутків підприємства повинні чітко дотримуватися світових екологічних норм та стандартів.

На світовому ринку усе більше збільшується асортимент та кількість екологічних товарів. До екологічних товарів слід відносити екологічно нейтральні та екологічно спрямовані товари. **Екологічно нейтральні** – товари, виробництво та споживання яких не руйнує довкілля. **Екологічно спрямовані** – товари, виробництво та споживання яких вносить позитивні зміни у довкілля [1, с. 94, 96].

З кожним роком попит на екологічно спрямовані товари збільшується швидкими темпами. В Україні виробництво екологічних товарів (як екологічно нейтральних так і екологічно спрямованих) розвивається доволі стримано, адже на підприємствах немає достатньо фінансових ресурсів для заміни обладнання та устаткування. Виробництво екологічних товарів (екологічне підприємництво) більше розвивається, за такими напрямками [2, с. 70]: виготовлення, установка й експлуатація природоохоронних (очисних) споруджень; розробка та впровадження екологічно чистих технологій; переробка, транспортування та поховання

відходів, ліквідація токсичних відходів; торгівля екологічними технологіями, продуктами й відходами; енергозбереження; збереження земельних ресурсів; виробництво екологічно чистих продуктів харчування; екоаудит і екоекспертиза; водяний, повітряний контроль; екологічне кредитування та страхування; природоохоронна пропаганда й освіта; екотуризм; екологічна медицина та професійна безпека; інформаційні технології; життєохоронні системи; підтримування рівноваги екосистем. Одним із чинників, які впливають на швидкість заміни є інвестиції.

Для покращення існуючої ситуації потрібні значні обсяги інвестицій, але на жаль вони йдуть на впровадження інноваційних технологічних процесів, які дозволяють продукції бути конкурентоспроможною за рахунок меншвідходного або безвідходного виробництва та відповідності світовим нормам та стандартам. Та обсяги прямих іноземних інвестицій скорочуються а вітчизняні інвестори не поспішають інвестувати вітчизняні підприємства, і на це існує ціла низка причин, а саме:

- неправильно обрана маркетингова стратегія підприємств (в основному орієнтація на зовнішні споживачів);
- спрямування залучених інвестицій для впровадження інноваційних та екологічно безпечних методів виробництва продукції;
- орієнтація на отримання більшого прибутку, не роблячи акцент на соціально – політичну ситуацію;
- ускладнення конкурентоспроможності за рахунок цінової політики, тощо.

Цінова політика підприємства залежить й від сплати екологічних платежів, але на жаль, у останні роки сума екологічних платежів поступово збільшується, завдяки зносу основних засобів виробництва. Для того, щоб зменшити екологічні платежі та бути конкурентоспроможними на світовому та зовнішньому ринках, потрібно впроваджувати наступне:

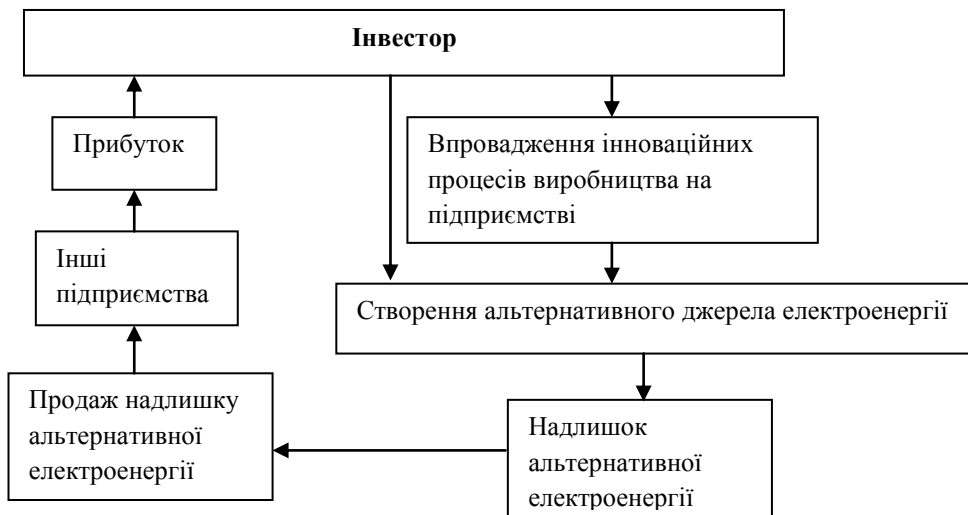
- впровадження інноваційного обладнання та технологічних процесів, які мінімізують негативний вплив на зовнішнє середовище;

- використовувати альтернативні джерела енергії, адже усім відомо, що ці галузі є енергоємними.

Найбільш оптимальним альтернативним джерелом енергії є енергія вітру. Потужність одного вітряка дає можливість працювати не тільки одному підприємству а декільком. Хоча його вартість є достатньо високою, але використання його енергії дозволить зменшити ціну завдяки двом головним факторам:

- зменшення витрат електроенергії;
- зменшення екологічних платежів за рахунок використання альтернативної електроенергії.

Тобто, якщо інвестор має намір інвестувати певне підприємство він повинен урахувати усі ризики, можливості та перспективи підприємства. Загалом усі інвестори мають за мету отримання прибутку і лише деякі враховують екологічну безпеку виробництва.

Рис. 1 Інвестування підприємства з альтернативним джерелом електроенергії

Більшість інвесторів намагаються інвестувати у стабільно працюючі підприємства, бо витрати на впровадження інноваційних технологій є меншими, ніж інвестування підприємств з більшим ступенем зносу основних засобів.

Якщо ж інвестувати виробництво з використанням альтернативної енергії, то підприємство крім того, що може зменшити ціну продукції, може й збільшити обсяги виробництва за рахунок маловідходних технологій, може отримувати ще й додатковий прибуток, реалізуючи надлишок своєї електроенергії (рис.1). [3, с. 324-325].

Розглянувши усе вищезазначене, ми можемо зробити наступні висновки, а саме: інвестиції у енергозберігаючі технології є одним з пріоритетних чинників інвестування промислового виробництва; бо вони роблять виробництво більш екологічно безпечним, зменшить використання природних ресурсів, які вичерпуються дуже швидко (а саме вугілля та природний газ), дозволить більше уваги приділяти соціальному аспекту підприємства. Застосування альтернативної електроенергії на більшості підприємств регіонів сформує більшу інвестиційну привабливість регіонів та збільшити екологічну безпеку виробництва й зменшити антропогенний вплив на навколишнє середовище.

Література:

1. Ілляшенко С.М., Прокопенко О.В. Формування ринку екологічних інновацій: економічні основи управління: Монографія. / Під ред. д.е.н., проф. С.М.Ілляшенка. - Суми: ВТД "Університетська книга", 2002. – 250 с.

2. Шоган Г.И. Возможности развития экологического предпринимательства на местном уровне // Механізм регулювання економіки, економіка природокористування, економіка підприємництва та організація виробництва. – 1999. – Вип. 3. – С. 69-72.

3. Чирков С.О. Інвестиції у енергозберігаючі технології. Збірник наукових праць Донецького державного університету управління: «Економічні та екологічні механізми розвитку України та її регіонів»: Серія «Економіка», Т. XIII, вип.. 267. – Донецьк, 2013. – 404 с. С. 322 -328.